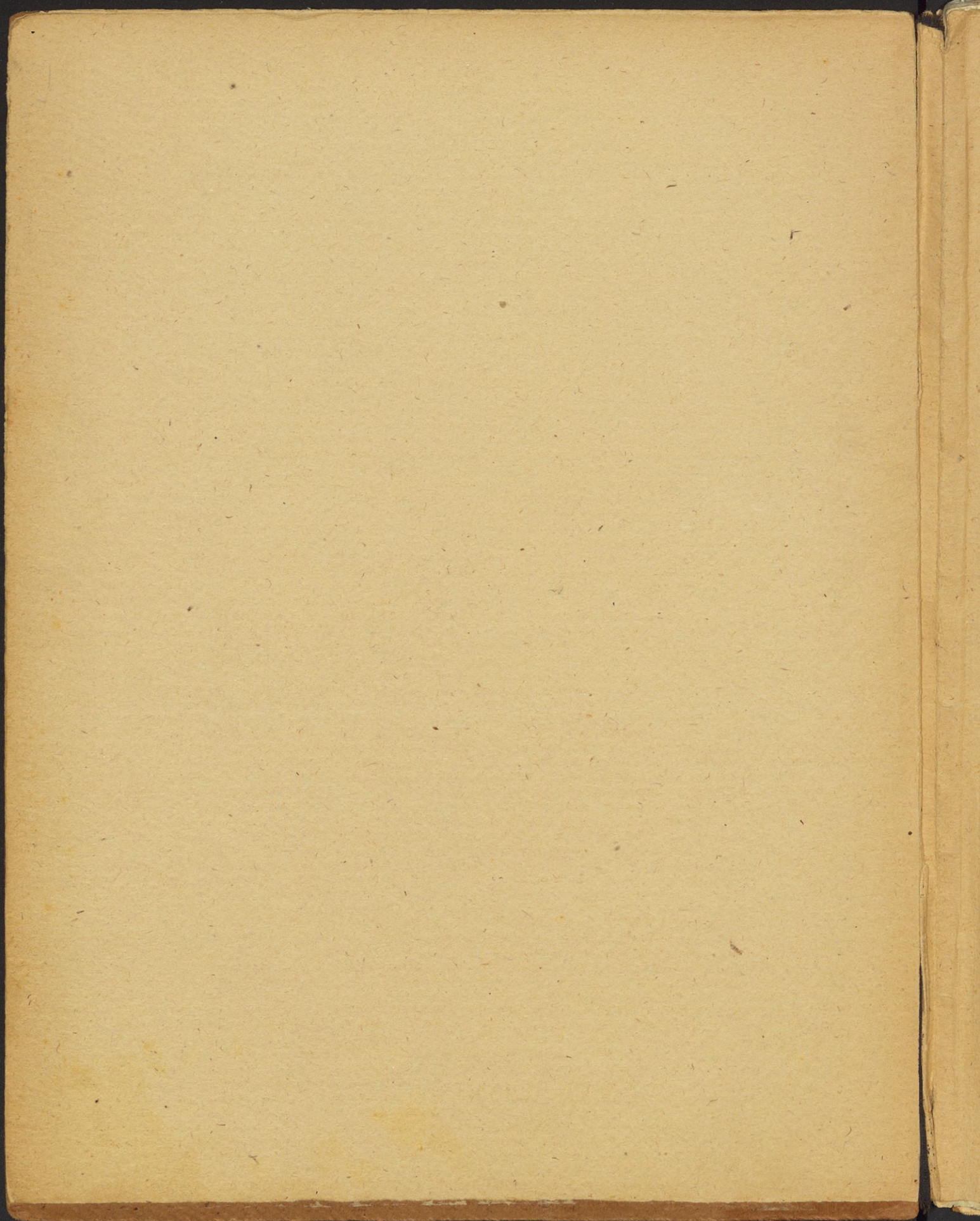

Zemlja smetljiva

Lehar. ^L Sepetalei [”]

Rusija - Kjuce

Šepetalec

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z E M L J A S M E H L J A J

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Opereta v treh dejanjih.

Napisala L. Herzer in F. Löhner.

Uglasbil: Fr. Lehar.

Rustja

Löhner

O s e b e :

Grof Ferdinand Lichtenfels

Liza, njegova hči

Lore, njegova nečakinja

Grof Gustav pl. Pottenstein, huzarski nadporočnik

Ekscelenca Hardegg, njegova teta

General

Fini

Star sluga pri Lichtenfelsu

Princ Sou-Hong

Mi, njegova sestra

Čang, njegov stric

Fu-Li, tajnik kitajskega poslaništva

Višji evnuh

~~Oficirji, gospodje in dame, mandarini, strežnice.~~

Kraj dejanja:

I. dejanje: Salon pri grofu Lichtenfelsu na Dunaju

II. " : Pri Sou-Hongu v Pekingu

III. " : V ženski palači pri Sou-Hongu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

B4 *Yunone*
 35 *Dur*

P R V O   D E J A N J E

Salon pri grofu Lichtenfelsu. Levo dva naslonjača,
desno klavir. Razkošna oprema. - Večer.

Štev.1. Introdukcija.

Entree.

1. prizor

Grof Ferdinand Lichtenfels. General. Ekscenenca Hardegg.

Nadporočnik Gustav pl.Pottenstein. Liza. Star sluga.

Oficirji, dame.

(Ko se dvigne zastor, se začuje izza scene valček)

5. I (35) General: (~~sedi s Hardegovo levo spredaj, dvigne kozarček konjaka. Grofu Lichtenfelsu~~) Ekscelenca, prav posebno nazdravljam tvoji hčerki Lizi!

Lichtenfels: (~~trči ž njim~~) Hvala, hvala!

General: Krasna ženska - ta tvoja Liza! Ta njena današnja zmaga pri damski dirki... Meni staremu jezdecu se je kar srce smejala.

Hardegova: Resnično, ekscelenca, lahko ste ponosni na svojo hčer.

Lichtenfels: Saj tudi sem! (~~Zavzdigne~~) Samo škoda, da je hči. Saj - ne da bi kaj očital svoji ranjki - ali kako krasen častnik bi bil lahko iz nje!

Gustav: (~~nastopi z več častniki, v roki drži šopek~~)

Lichtenfels: Ah, nadporočnik Gustl! - Živeli, gospodje!

Gustl: (~~stopi pred njega~~) Ekscelenca, kot odposlanci svojega polka si vam dovoljujemo najvljudneje čestitati k slavni zmagi nje-ne ekscelence, Vaše hčerke.

Lichtenfels: Najlepša hvala, draga gospoda. Ampak le po domače! Naše dame bo vsekakor razveselil ta nenadni prirastek na plesalcih! To-

PRVO DEJANJE

Zhor

Št. 1.

Introdukcija in entree.

Liza: Zahvalim vas za ta pozdrav
in za prijazni ta sprejem.
Danes, gospoda, je dan zame,
lep in krasan in tako poln življenja,
tak mi je vseč!

Danes zelo bi želela,
da bi imela lep doživljaj!
Da, to bil bi raj!

Flerta, malo flerta,
je na plesu dovolj vsekdar.

Ljubav, dragi moji,
to seveda je druga stvar.

Malo koketiraj,
to brez vsega kar riskiraj!

A ljubav, le prva in zadnja
res je pravi božji dar!

Zaljubila bi se,
če ljubi me mož takšen le,
ki v ljubezni pravi se mi zdi:
ljubav deli, ljubav dobi!
Bi omamil me res takšen le mož,
poseben ves,
možno je, često se dogodi,
preje pride kot misliš si!

*Danes ves čas slutim
že da vsega bom vse bi
jahalce na konju na cel
svet*

- Zbor: Zaljubila bi se,
če ljubi te mož takšen le!
- Liza: Ki v ljubezni pravi se mi zdi,
ljubav deli, ljubav dobi.
- Zbor: Bi omamil te res takšen-le mož,
poseben ves!
- Liza: *čestokrat* *kar se tu zgodi*
~~Mozno je, često se dogodi,~~
preje pride kot misliš si!

rej naprej! (~~Odide s častniki na levo~~)

Gustav: (~~položi šopek na klavir~~) (~~poljubi Hardegovi roko~~) Poljubljam roko, teta! (~~Odide v plesno dvorano~~)

(~~Z leve se začuje godba in vsi priplešejo polagoma na oder,~~ *godba prišel kurova*)
 (~~med njimi Gustav in njegovi tovariši~~) *kolonoma napolejo*

Gustav: (~~pripleše pred zadnja vrata, nenadno obstoji~~) Tu prihaja Liza!
 Živela! *Stoje Liza. črt zvezdali!*

(Petje)

Gustav: (~~po petju, vzame šopek s klavirja, se postavi s tovariši pred Lizo~~)
 Milostna komtesa, kot odposlanci svojega polka... *mi. Jam najljubneja*

Liza: (~~prekine~~) *cahitam s ševni in moji na danonj duki* No, Gustl, nikar komedij! Saj gre hvala za del moje zmage tebi, kajti kaj bi mogla brez tvojega vežbanja?... Pa te krasne rože... (~~Vzame šopek~~) Zelo ljubeznivo!

Sluga: (~~prinese skrinjico iz žlahtnega lesa~~) Milostna komtesa, to je poslava njegova visokost princ Lu-Hong.

Liza: Princ! (~~Odpira skrinjico, družba jo radovedno obstopi. Prikaže se zlat Buddhin kip~~) Kako krasno! Kako svojevrstno!

Gustav: Seveda, ubog nadporočnik ne more konkurirati s takim kitajskim bogatašem.

Liza: Ni to zaradi zlata, ljubi Gustl, temveč zaradi finega okusa.

Gustav: (~~ljubosumno~~) Kakor se vzame! - Oprosti, draga Liza, le zdi se mi, da prečesto dokazuje ta svoj „fini okus“. Vprašanje je le, ali je vse, kar je eksotično, tudi fino!

Lichtenfels: Nekaj je treba priznati princu... kljub svojim številnim pozornostim ni nikdar neokusen ali vsiljiv.

Gustav: (~~pred grofom Lichtenfelsom~~) Lepo prosim, da mi oprostite, ekselencia, saj tako sem tudi jaz mislil. (~~V zadregi~~) Dovolil bi si le z dovoljenjem pripombo, da je včasih težko razločevati, ali je nekaj fino, ker je eksotično, ali je eksotično, ker je fino - ali

oboje.

Lichtenfels
Hardegova: Dragi ~~nečak~~ ^{nadzornik}, ne besede zoper princa Su-Honga! On je tako šarmanten, da se tista eksotičnost na njem niti več ne občuti kot eksotična. Če bi bila ~~še mladenka~~ ^{je mladenka}, bi mi morda še postal nevaren.

Gustav: ~~No, čuješ, draga teta, nazadnje bi bil postal še moj stric.~~

Sluga: (~~z leve~~) Ekscelenca, v levi dvorani je pogrnjeno.

Lichtenfels: Gospoda, ali smem prositi?

Vsi: (~~na levo~~)

Gustav: (~~Lizi~~) Lepa Liza, ali smem prositi, čeprav nisem kitajski princ.
(~~Ji ponudi roko~~)

Liza: (~~tiho~~) Ali Gustl, ekscelenca, tvoja teta te pričakuje.

Gustav: (~~se prisiljeno obrne k Hardegovi~~) Oprostite, teta... (~~Odide ž njo. Pri vratih se obrne k Lizi, ki ga zasmehuje. Gustav se spet s pretirano ljubeznivostjo obrne do Hardegove in odide~~)

2. prizor

Liza, Gustav.

Liza: ~~Čim je sama, odpira skrinjico, postavi Buddhin kipec na klavir, ga ogleduje, nato ga hoče spet položiti v skrinjico) Ah, tu je še kartica! (Zapazi v skrinjici kartico in jo prečita) Buddhin blagoslov bodi vsikdar s teboj. (Pritiske karto na lice, postavi kipec spet v skrinjico, polagoma in ne da bi odvrnila oči od kipca, stopi do klavirja, zasvira in zapoje)~~

Štev. 1 1/2. Pesmica.

Gustav: (~~med poslednjimi takti z leve~~) Kje pa tičiš, Liza? (~~Liza ga ne opazi in konča pesmico~~) Kaj pa tu sviraš? Tako čudno zveni.

Liza: (~~se prestraši in pače iz sanj~~) To... to je kitajska ljubavna pesem. Ali ni dražestna?

Gustav: Da, razdražljivo dražestna!

Liza: Gustl!

Gustav: Moram reči... Najprej tale Buddha, potem kitajske ljubavne pesmi... očitvidno se zelo zanimaš za vse, kar je kitajsko!

Liza: Ljubim vse ^{kar je eksotičnosti} eksotičnosti!... Ali pojdiva ^v med družbo! (~~Hoče na levo~~)

Gustav: Prosim, ostani še za hip... moram ti namreč nekaj povedati. Danes sem na vojnem ministrstvu položil 30.000 mkron.

Liza: Zakaj?

Gustav: No, saj veš. Če se hoče častnik oženiti, mora položiti kavcijo.

Liza: Ti se ženiš? Ti, ženski ljubljeneec - junak toliko dogodbic!

Gustav: Da, zdaj je konec teh dogodbic. Le ena ženska je sedaj v mojem srcu.

Liza: O, čestitam! Katera pa je ta srečnica?

Gustav: Ampak, predraga Liza, kaj res ne veš, ali pa se le delaš? Kako neki moreš še dvomiti.

Liza: Ali misliš mene?

Gustav: Saj sem vedel, da si takoj razumela! (~~Ji poljubi roko~~)

Liza: (~~smije~~) Lepo od tebe - (~~išče besed~~) ali - no da... kako ti naj rečem - - (~~se odloči~~) Veš kaj, kar spravi spet teh 30.000 kron! ☺

Gustav: (~~začuden~~) Kako!? Ali me nočeš?

Liza: Pogledaj, Gustl, zelo rada te imam! Ti si moj najboljši ^{partner} ~~sejgrec~~ pri ^{svetih sportih} (tenisu in golfu, - na konju mi ni noben spremljevalec ljubši od tebe, - gibčnejšega plesalca si tudi ne morem želeti - - ali za poroko - - Gustl, ne bodi hud - za poroko je to le še premalo.

Gustav: Pred kratkim pa si še drugače govorila. Saj vem, odkod piha veter! (~~Pokaže na kipec~~)

Liza: A tako! Ti misliš, da te je kdo izpodrinil.

Gustav: Pardon - izpodriniti me ne more nihče, kvečjemu, da mi je kdo napoti. Liza, ali ljubiš princa Su-Honga?

4 strani

Štev. 2. Duet

Liza, Gustl.

Liza: Saj tole ni prvikrat,
pa tudi ne zadnjikrat,
da se ločita
človeka dva;
kar naenkrat se zgodi,
da ljubezen se zgubi,
prav vsakdanja je pojava ta.
Naj te to ne boli,
nisem mislila hudo,
od početka hujše se zdi,
a v resnici pa le ni tako.
Naj te to ne boli,
nisem mislila hudo.

Gustl: Če je konec, no,
naj pa bo,
saj prijatelj še ostanem ti!
Saj to le ni prvikrat,
pa tudi ne zadnjikrat,
da prevari žensko se srce.
~~Pa~~ Pa zato prav miren sem,
saj že danes dobro vem,
da se vrne to, kar danes je.

Liza: Naj te to ne boli,
nisem mislila hudo,
od početka hujše se zdi,
a v resnici pa le ni tako.

Gustl: Saj me nič ne boli,
nisi mislila hudo!

Če je konec, no, naj pa bo!

Liza, Gustl: Saj prijatelj še ostaneš(m) ti (mi).

Liza: Jeli da? Jeli da?

Gustl: Oh, pa da!

po plesu

ples

*Liza - Pau Yung
2 strani*

Štev.3. Entree Sou-Honga.

Sou-Hong: Ko vstopam tu v sobo
srce koprni,
svet ~~je~~ zame ~~ta~~ kraj.
Tu ona diha, tu živi,
ona mi solnce je, raj!
nihar
O nič ne utripaj, srce, mi tako,
molčanja naučil sem te.
Saj ona ne ve, kako mi je hudo,
hrepenenje kako me žge!
In če nam Kitajcem počí srce,
ah, *kaj* komu to mar?
Zakrijemo vse!
Vedno smehljam se veselih oči
in zadovoljen sem, kar se zgodi.
Smejem se kljub gorju, bridkostim.
Kaj pa tu notri je, nikomur nič mar!
Ne morem izreči ji tega nikdar,
mi je zaprto nebo.
Za njo sem igrača,
eksotična stvar,
tujec in flirt ji samo.
Očarala me je, omamila me,
ko hašišš, ko vince sladko,
ah, saj ni mogoče, da usliši me,
ž njo bom srečen v sanjah samo.
A tega ne sme opaziti nikdar,

Za moje gorje le meni je mar!
Vedno smehljam se veselih oči,
in zadovoljen sem kar se zgodi.
Smejem se kljub gorju, bridkostim.
Pred njimi skrivam svoj pravi obraz.
In zadovoljen sem, kar se zgodi,
smejem se kljub gorju, bridkostim,
kaj pa tu notri je, nikomur nič mar!

Liza: Odkdaj pa si moja guvernanta?

Gustav: Ne to - ali - tvoj najzvestejši prijatelj, zato dovoli, da te svarim...

Liza: Oho! Tako svečano.

Gustav: ~~Da, da, Liza.~~ Verjemi mi, četudi vajini srci hrepenita drugo k drugemu - vajini duši se ne bosta nikdar sporazumeli.

Liza: Ali Gustl, ti vidiš strahove.

Gustav: Morda misliš, da govorim le iz ljubosumnosti, ker si me zavrnila?

Liza: Ne, Gustl, saj vem, kako misliš. (~~Mu ponudi roko~~) Ali nič ne maraj! Kljub temu ostaneva stara prijatelja, kaj ne?

Gustav: (~~vzdihne~~) Kaj hočem? Če ne more biti drugače, pojdem jutri pač po svojih 30.000 kron. (~~Ji poljubi roko~~)

Štev.2. Petje.

3. prizor

Sluga, Su-Hong.

Sluga: (~~otvori vrata v ozadju in se prikloni~~) Prosim, visokost!

Su-Hong: (~~Erak, odlikovanja, lasje zelo črni in nazaj počesani, vstopi~~)

Sluga: (~~hoče k vratom v jedilnico~~) Smem prositi, visokost? Gospoda so v modri dvorani.

Su-Hong: ~~Ne, ne, nočem motiti.~~ Javite me milostni komtesi.

Sluga: (~~se prikloni~~) Kakor ukažete, visokost. (~~Na levo~~)

4. prizor

Princ

Štev.3. Petje.

5. prizor

Princ, Liza

Liza: (~~hitro z leve~~) O, dober večer, visokost!

Princ: (~~ji poljubi roko~~) Milostna komtesa!

→ Behram

Štev. 4. Duet

Liza, Sou-Hong

- Liza: Izpijte čašo čaja zdajle tu z menoj,
prav kot doma počutite se tu takoj.
- Sou-Hong: Ko gledam vas, od sreče v meni vse drhti
in bolje kot šampanjec čaj mi ta diši.
- Liza: Aroma ta razširja vonj sladak.
- Sou-Hong: Čar doma mojega zdaj mami vas!
- Liza: V ta čar pa meša se evropski zrak.
- Sou-Hong: Opaja sladki ^{vonj} dah ga vaših las.
Pri čaju le en ~~deux~~, v bližini sladki je
ves čar doma.
- Liza: Je v bližini čar doma!
- Sou-Hong: Dim srebrni poln dišav -
- Liza: Dim srebrni, poln dišav -
- Sou-Hong: Širi v sobi zrak vonjav.
- Liza: - širi v sobi zrak vonjav.
Šarmantno se sedi,
galantno govori.
- Sou-Hong: Tu sva sama!
- Liza: Tu zares sva kar sama.
- Sou-Hong: V bajki princ in vila ^{sta} sta
ljubila se -
- Liza: Sta ljubila se -
- Sou-Hong: Kot midva le en ~~deux~~ -
- Liza: En ~~deux~~.
- Sou-Hong: Kedor na samem z vami pogovarja se,
brez vina in likerja brž omamljen je!

- Liza: Gospod moj dragi,
                   me verjela bi nikdar,
                   da možu, kakor vi,
                   je flirt vsakdanja stvar.
- Sou-Hong: O glej, kitajski to je porcelan,
                   cvetice so iz naših pokrajin.
- Liza: Vse je eksotično, kot kak roman.
- Sou-Hong: Tu Evropejka je!
- Liza: Tu mandarin!
- Sou-Hong: Pri čaju je en deux,
                   v bližini sladki je ves čar doma!
- Liza: Je v bližini čar doma!
- Sou-Hong: Dim srebrni ~~poln~~ poln dišav, -
- Liza: Dim srebrni poln dišav -
- Souhong: - širi v sobi zrak vonjav.
- Liza: - širi v sobi zrak vonjav.
                   Šarmantno se sedi,
                   galantno govori.
- Sou-Hong: Tu sva sama!
- Liza: Tu zares sva kar sama!
- Sou-Hong: V bajki princ in vila sta ljubila se -
- Liza: Sta ljubila se -
- Sou-Hong: Kot midva le - en deux.
- Liza: En deux.
- Liza: Šarmantno se sedi,
                   galantno govori.

(9) — Zelo mi je všeč

Gospod moj dragi
 se čarava čaja

P. merci

L: Oprostite gostje vas
 s pogostovanjem priredijo

P. Škoda da ne moreva
 biti več s nama

Sou-Hong: Tu sva sama!

Liza: Tu zares sva kar sama!

Sou-Hong: V bajki princ in vila sta ljubila se -

Liza: Sta ljubila se -

Sou-Hong: Kot midva le - en deux.

Lih Kempels

Liza: Visokost ste že supirali - ali pa smem še postreči?
vam s čim

Princ: Najlepša vam hvala! Če smem prositi - potem kvečjemu skodelico čaja.

Liza: (~~pozvoni~~) Takoj, visokost!... Prav posebno vas moram še zahvaliti
da *se vam*
za prekrasni Buddhov kipec.

Princ: Vam ugaja?

Liza: Pravizredno!

Princ: Srečen sem!

Liza: (~~vstopivšemu slugi~~) Čaja! (~~Sluga odide~~) Tako krasnega dela še nisem videla.

Princ: Ta kipec je ustvaril pred več kot tisoč leti velik umetnik. Odtlej ga je hranila naša rodbina in ga je spoštovala kot svetinjo.
odtlej

Liza: In tako dragocenost mi hočete podariti? Tega vendar ne morem sprejeti.

Princ: Nič ni tako dragocenega, da vam ne bi z veseljem poklonil.

Liza: Zelo bom to cenila.

Princ: (~~Ji poljubi roko~~)

Sluga: (~~pripelje na mizici čaj in pecivo, nato odide~~)

Liza: Smem prositi, visokost?

Štev. 4. Petje.

6. prizor

Lichtenfels, Fini, Franci, Lori, Vali, Toni.

Lichtenfels: (~~pod vsako roko po eno damo~~) Oho, drage moje dame! Če se mlade dame dobrikajo - tako - - recimo - bolj priletnemu gospodu - prav gotovo kaj žele. Ali nimam prav?

Fini: Saj, ekscelenca, veliko prošnjo imamo. Ali nas ne bi seznanili s princem Su-Hongom?

Lichtenfels: A tako? Torej tudi tu eksotična mikavnost.

(~~Druge dame nastopijo, Franci jih informira~~)

Lisa: Visekto est se suprali - ali pe amem se postredy?
 Prince: Najleps van hvala! se amem proziti - potem kvodjem skodolico ceta.
 Lisa: (posteni) Takoj, visekto!... Prav posada van moram se odvaliti
 se prikrsani Budnov kipec.
 Prince: Vem vyta?
 Lisa: Pravi vedno!
 Prince: Sreden sem!
 Lisa: (vstopnem-digni) Ceta! (Slika-odisa) Tako krasnega dela se ni
 sem videla.
 Prince: Ta kipec je ustvaril pred ved kot tiaso jetti velik umetnik. Ceta!
 Go je hranila nasa robbina in go je spostovala kot svetinja.
 Lisa: In tako dragoenost mi nocete podariti? Tez vendar ne morem spre-
 jeti.
 Prince: Lic ni tako dragoenega, da vam ne bi s veseljem podaril.
 Lisa: Zelo bom to cenila.

Ta krasotica je moja ravnateljica
 Ta ravnateljica krasota je Tomi krasota moja ravnateljica
 Ta ravnateljica krasota je moja ravnateljica krasota
 In to divjak Tomi je mojega slova ravnateljica

Lichtentel: Tini, Kraner, Lori, Valt, Toni.
 Lichtentel: (pod vasec toke po ana damo) Ono, drage moje damo! da se mi-
 se dame dobriate - tako - - krasno - bolj pristnemu gospo-
 du - prav bolovo kaj dela. Ali nimam prav?
 Lisa: Saj, ekacelanca, velike prosnje mamno. Ali nasa ne bi sezna-
 nali s princem du-Bongom?
 Lichtentel: A takoj Torej, taji in ekacelanca mikavnost.
 (Drage dame-ravnateljice, Kraner jih ravnateljice)

Fini: O, vi ste poredni, ekscelenca! Sedaj se še norčujete iz nas!
 Druga dekleta: Prosim, ekscelenca, prosim, seznanite nas s princem Su-Hon-
 gom!

Lichtenfels: Pst! / Le nikar revolucije! / Saj vam ugodim! Ali kaj dobim za
 to? (~~Dekleta ga začudeno pogledujejo~~) No?

Lori: (~~pristopi~~) Saj te poznam, striček! Žrtvujem se za splošni
 blagor. (~~Ga poljubi~~)

Lichtenfels: No, torej dobro, pa pojdem po princa!

Lori: Ali - prosim ekscelenca - le ne očitno!

Lichtenfels: (~~šepoče~~) Prav nečitno! (~~Po prstih na levo~~)

7. prizor

Dekleta, Lichtenfels, Princ.

Dekleta: (~~se brž našminkajo in napudrajo. Vrata se odpro. Dekleta po-
 spravijo ličila.~~)

Lichtenfels: (~~še za sceno~~) Prosim, visokost, izvolite naprej. (~~Princ vsto-
 pi~~) Torej, visokost, dovolite, da vam povsem nečitno pred-
 stavim najlepša naša dekleta. (~~Objame Lori~~) Ta neugnanka je
 moja nečakinja Lori in to so njene prijateljice.

Princ: (~~poljubi Lori roko~~) *To ka mi ot me ka mi*
 Vos amies sont mes amies.

Lichtenfels: (~~princu~~) No, vi pa znate. Au revoir! (~~Odide~~)

8. prizor

Prejšnji brez Lichtenfelsa.

Princ: Moje dame, če pogledam v vse te blesteče oči, se mi zdi, ko da
 sem kadil opij.

Lori: Zakaj pa? Kako pa to?

Princ: Kadar človeka omami opij, sanja najlepše sanje.

Lori: Zelo galantni ste, visokost! Zelo spretni v ljubimkanju!

Fini: Povejte, visokost, ali na Kitajskem tudi že ljubimkajo?

104

Štev. 5. Pesem.

Sou-Hong: Jablani cvetja bom porezal, ah -

Drugi
ljubi položil ~~ga~~ pod okno

sanjavo bom aprilsko noč. Ah.

Mi pesem hrepenenja bo dehtela
in struna sladko ko srebro donela
v sanjavo bo aprilsko noč. ah

Ti si mi sladko življenje,
ti samo boginja bodi mi!

Moje si ti hrepenenje,

tebe le srce si to želi!

Tvoja je praznina me prevzela vsa
Slike kras mi tvoje v duši le lebdi,
najstajši bil bi dar mebi
biti tvoj največja slast bi bila mi!

Tebe le srce se hoče želi
Vroč te želim, ti moje vse!

Klanjam ponižno se, kjer senca tvoja je!

Jablani cvetja bom povezal, ah

Drugi
ljubi položil ga pod okno

sanjavo bom aprilsko noč. ah

Mi pesem hrepenenja bo drhtela,
in struna sladko ko srebro donela
v sanjavo bo aprilsko noč. ah

↓ Gluzga

dvoritate
 Princ: Moje srčkane dame, kakor vse druge evropske iznajdbe, tako smo spoznali tudi ljubimkanje na Kitajskem že pred več tisočletji. Le da je pri nas oblika drugačna.

Lori: Kako zanimivo je to.

Fini: Kako na Kitajskem dvorite damam?

Princ: Če želite, vam razložim.

Lori: Da, da, prosim.

nota   *Štev.5. Petje.*

9. prizor

Prejšnji, Sluga, Fu-Li, Lichtenfels, Liza.

Sluga: Visokost, gospod tajnik kitajskega poslaništva je tukaj.

Princ: (~~začuden~~) Tajnik mojega poslaništva?

Lori: Visokost, nikar se ne dajte motiti!

Princ: Ali - moje dame!

Fini: Lori ima prav. Pridite potem za nami, visokost, pokazale vam bomo, kako je treba ljubinkati po evropsko.

Princ: Prav rad, moje dame.

(~~Dekleta odidejo~~)

Fu-Li: (~~moderno oblečen, zelo poševne oči, črno obrobljena očala, izrazit Kitajec, vstopi~~)

Princ: Ti tukaj, Fu-Li? Ali je tako nujno?

Fu-Li: (~~preda pismo~~) Zelo nujno, visokost!

Princ: (~~čita, veselo~~) *imenovan sem* Za ministrskega predsednika me kličejo.

Fu-Li: Najvdanejšje čestitke, visokost!

Princ: Hvala.

Fu-Li: Za jutri zjutraj je naročen poseben vlak.

Princ: Že za jutri?

Lichtenfels: (~~je vstopil~~) Oprostite, nisem hotel motiti. (~~Hoče oditi~~)

Nikahot

Princ: Ne motite! - Tajnik mojega poslaništva (~~Kaže na Fu-Lija, ki se prikloni~~) mi je pravkar prinesel moje imenovanje za ministrskega predsednika.

Lichtenfels: O, čestitam! Dovolite, da to sporočim naši družbi!

Princ: Prosim lepo, saj se moram posloviti!

Liza: (~~z leve~~) Na, kje pa tičite, gospoda?

Lichtenfels: Pomisli, drago dete, pravkar je prejela njegova visokost veselo vest, da je imenovan za ministrskega predsednika.

Liza: Ah!

Princ: Žal, da moram že jutri zjutraj odpotovati v svojo domovino.

Liza: O, tako nenadno odpotujete?

Princ: Na mojo veliko žalost... Ali dovolite, milostna komtesa, da svojemu tajniku narekujem brzojav ~~v odgovor~~ - potem bom ves večer na razpolago.

Liza: Seveda, visokost!

Princ: (~~se umakne s Fu-Lijem, ki hitro notira odgovor~~)

Liza: Oče, prosim te - nekaj hipov bi ostala rada sama s princem.

štev.6. Finale.

Lichtenfels: Drago dete, svarim te... Evropa ^{*m*} in Kitajska - to je kot ogenj in voda... kot nebesa in pekel. Bodi oprezna. Glej, da se ne prenagliš, da se ne boš pozneje kesala!

Liza: Ali, očka, zanesi se name!

Lichtenfels: (~~jo poljubi na čelo in odide~~).

XXXXXXXXXXXXXXXX

Štev.6. Finale.

Liza, Sou-Hong.

Liza: Zdaj sva sama.

Sou-Hong: Ne bodo nam drugi zamerili?

Liza: Kaj nama to mar?

Sou-Hong: Čudim se.

Liza: Vi se čudite?

Vsi drugi banalni se mi zde,
a vas vidim danes zadnjič še.

Sou-Hong: Te volje nikoli nisem videl vas še!

Liza: Dragi moj prijatelj, naj vam povem,
čujte me!

Me spev zasleduje noč in dan,
melodija mi zveni

vse dni in vse noči

po glavi venomer,

duševni mi je vzela mir.

O, prekrasna je, mondena ne,

a vsa erotična in čudno je eksotična

pesem ta, o kateri sanjam!

Sou-Hong: (govori) Tako lepo mi še nihče te melodije
ni zapel...

Liza: Dragi princ, presrčna hvala vam
za lepi kompliment!

Sou-Hong: O prosim!

Največji kompliment pri tem je ta:
prav kot pomladne noči si san.

Liza: Vi vse drugačni ste kot mi!

Sou-Hong: Kaj menite vi s tem, da vse drugačni smo?

Liza: Da ste kakor z drugega sveta!

Sou-Hong: V katerem smislu? In kako to?

Liza: Zares, vi ste apartni zelo.

Sou-Hong: (govori) Jaz ne spadam v vaš svet!

(Poje)

To bo že tako:

nikakor pač ne spadam v družbo to.

Razume se!

Mi drago je,

da se spet na Kitajsko vračam,

stran iz Evrope

in nikoli ne pridem več sem.

Vesel sem, da grem!

Liza: Ali slovo ne boli?

~~8~~ Morda zapuščate pa tu

le nekaj, kar veže?

Sou-Hong: O pač, srce!

Liza: Čudna je sreča, kaj hitro zbeži.

Sou-Hong: Molči in ^{omnehljaj} smeji se, nas šola uči,

in če najdražje tu ostavljaš,

Liza: Najdražje, vi resnično ostavljate tu?

Sou-Hong: Najdražje, zares!

Liza: Najdražje? Vzemite s seboj!

Sou-Hong: To lepo zveni; kdo ve, če želi?
če srce tudi poka, Kitajec molči.

Liza: Več poguma, moj princ!

Jaz bi šla z vami na konec sveta!

Sou-Hong: Resnično?

Liza: Če bi najdražja vam bila!

Sou-Hong: ^{Vidiš} O poglej ta tuji obraz!

Vidiš, kak tuje gledam jaz?!

Liza: Vidim, tebe le, vidim, tebe samo. *(Liza)*

Te rada imam, da, jaz ljubim te!

Sou-Hong: Jaz ljubim te!

Jablani ~~mi~~ cvetja bom povezal, *ah*

tebi položil ga pod okno ~~sanjavo~~

sanjavo bom aprilsko noč. *ah*

Mi pesem hrepenenja bo drhtela

in struna sladko ko srebro ^{zvenela} ~~denela~~

v sanjavo bo aprilsko noč. *ah*

Liza: Ti pesem hrepenenja bo drhtela

in struna sladko ko srebro ^{zvenela} ~~denela~~

v sanjavo bo aprilsko noč. *ah*

premakljiva

DRUGO DEJANJE

Dvorana v palači princa Sou-Honga. Steno v ozadju tvori dvoje premikajočih se vrat. Levo in desno vrata. Levo kitajski domači oltar, zadaj gong. Solčnen dopoldan.

1. prizor

Čang, dostojanstveniki, princ.

Čang: ~~(stoji z mandarini v špalirju. Po udarcih Gongga se otvorijo v ozadju vrata. Princ v kitajski narodni noši, pokrit s pokrivalom visokega mandarina, stopa v spremstvu skozi vrata)~~

Čang: ~~(star kitajski fanatik, ki še nosi kito) Ljubi moj nečak, visoko si se povzpel. Sprejel si danes najvišje odlikovanje, ki ga lahko nakloni naš premilostni vladar. Kot sedanji glava naše rodbine želim le nekaj: naj ti bo to odlikovanje v čast in naši rodbini v ponos.~~

odlikovanje ga samo to da bi ostal ti *Božovi naj vodijo moje kornike, da bom vedel tvojih*

Princ: ~~(poklon) Ta tvoja beseda, velečastiti ujec, me osrečuje. (Mandarini) Moje srce vam je zelo hvaležno. (Mandarini odidejo)~~

2. prizor

Princ, Čang, Mi.

Mi: ~~(v modernem evropskem kostumu za tenis, z raketom v roki, prihiti z leve k princu)~~

naravnost k princu, skoro po evropsko, pri

Mi: ~~Dragi brat, klanjam se tvojemu sončnemu sijaju. Prišla sem, da ti čestitam.~~

Princ: ~~Prisrčna hvala, (Jo objame) sladka moja rožica.~~

Čang: ~~(zastuden) Kdo pa je to?~~

Mi: ~~(pozdravi) O, velečastiti ujec, oprosti, da te nisem takoj zagledala!~~

se prestrašeno obrne in prikloni prav pokit *gosp. stic* *svopi nevedni nečakinji*

Čang: ~~Ničvredna nečakinja!... Seveda!... Kako si drzneš tako opravljena~~

(v zelotškem besu)

v takih maršbradi

DRUGO DELANJE

Dvornik v palači prince Šou-Šouga. Njuno v ozadju tvori dvoje pre-
misačjih se vrat. Levo in desno vrata. Levo kitajski domaci otar, zadelj
Gang. Solčen dopidan.

1. prizor

Gang, dostojanstveniki, princ.
Gang: Jsteji v mandarin v špirtin. Po narabiš Ganga se otvorijo v oca-
dju vrata. Princ v kitajski rdeči noči pokrit s pokrivalom vi-
sorega menarima, stopa v spremstvu kralj vrata.
Gang: (Gang kitajski kralj, ki se nudi kralj ljubi moj nečak, visoko
si se povzame. Sprejel si nanes najraje odlikovanje, ki ga lahko
nekoni naš premišljeni vinar. Kot bebunji glavni naše rodbine
želim fe nekaj: naj ti bo to odlikovanje v čast in naš rodbini v
ponos.
Princ: (poklon) Ta tvoja beseda, veličastiti nječ, me čaruje. (Mandar-
nos) Moje srce vam je zelo hvalečno. (Mandarini odidejo)

2. prizor

Princ, Gang, Mi.

Mi: (v modrem evropskem kostumu se lenje, s rakotom v roki, prišliti
z leve k princu)
Mi: (krajci hudi, klanjem se tvojemu sončnemu sijaju. Prizna sem, da ti
Gang: (zavnen) Kdo pa je to?
Princ: (pobravljaj) veličastni očeč, uproči, da te kraso tako! Zagle-
dala!
Gang: (povredna neodgovor...) Nevedel... tako si kraso tako oprejšena

pred moške oči? Kedaj se ni Kitajka sramovala pokazati gole noge?

Mi: V dolgin krilih ne morem igrati tenisa.

Čang: Potem pač ni treba igrati tenisa. Pa še na tak ~~muhi~~ dan.

Mi: Saj ženske ne smemo biti navzoče pri javnih slavnostih... pa sem si mislila.

Čang: Ali ne čutiš, kako teptaš s tem svojo žensko čast?

Mi: Moja bela sestra, lotosova cvetka, me je tega naučila.

Čang: Kitajka nima bele sestre! Pojdi! In da se mi ne prikažeš več tako pregrešno našemljena! (Mi pogleda brata)

Princ: (jo poboža) Pojdi, sestrica, in ubogaj velečastitega našega ujca.

Mi: Da, ljubljeni brat! (S poklonom odide)

3. prizor

Princ, Čang, Evnuh.

Čang: (mrko) No, tu vidiš, kako je ta Evropka že pokvarila običaje naše hiše.

Princ: Sodim, da gledate prečrno, velečastiti ujec!

Čang: V odločilnih krogih so tudi že opazili, da se nisi sebi namenjenih kitajskih mladenk vzela za svoje ženske žene.

Princ: (smeje) Odločilni krogi se bodo pač morali s tem sprijazniti.

(Premikajoča vrata se odpro)

Evnuh: (vstopi) Gospodarica lotosova cvetka želi govoriti s prevzvišenim princem.

Čang: Želi? (Ironično) Čudno, da ne ukazuje.

Princ: Ne smeš pozabiti, da je Evropka! In v Evropi je ženska želja vselej ukaz.

Čang: (jezno) Mi smo pa Kitajci in ne evropski ženski sužnji!

Princ: Velečastiti ujec, vem, da se v tej točki ne strinja.

Čang: (s poklonom na desno) Molil bom k svetim bogovom, da ti ne pošljejo prepozno razsvetljenja.

s kitajskim nametkom, vključno se pokloni in se niti ne bliža?

4. prizor

Princ, Evnuh, Liza, Strežnica.

Princ: ~~(evnuhu)~~ Kje je lotoseva cvetka? *proga* *Vidi se vt*
 Evnuh: Na vrtu, prevzvišeni gospod. *a tempo se odpro vrata*
 Princ: ~~zaploska, premikajoča vrata se odpro. Z vrta vstopi Liza v svetli~~
~~poletni obleki, v spremstvu dveh služkinj~~ Moja lotoseva cvetka!
 Zdaj spet sije solnce! *moja*

~~(Evnuh in služkinji odidejo)~~

Liza: *koncw* Dragi moj Sou, naposled ti tudi jaz lahko čestitam! Ponosna sem na svojega soproga.

Princ: ~~(ji poljubi roko)~~ Zdaj šele ima visoko odlikovanje zame pravo vrednost, ko se ga ti veseliš.

Liza: Kakšno bi bilo šele veselje, če bi ~~bila~~ smela biti zraven. Pri nas v Evropi je to drugače. ~~Kako~~ ponosno stoji tam žena, ko se mož povzpenja od stopnje do stopnje... in nekaj žarkov vseh teh časti pade tudi nanjo. Jaz pa moram tukaj biti ob strani... skrita, neopažena... ničla!

Princ: Ne daj, da ti zunanosti naših običajev zatemne dušo, sladka moja lotoseva cvetka.

Liza: Saj se trudiš, da bi lahko pozabila domovino; tudi mala Mi, ki jo ljubim kot sestro... ampak ostali tvoji (~~ironičen poklon~~) velečastiti sorodniki! - Ti pogledi, to šušljanje... pa posebno tvoj velečastiti ujec Čang.

Princ: Ali, duša moja! - V mojem srcu si prva in v moji hiši si kraljica.

Liza: Res?

petjo Melodram. *✓*

Liza: ~~(Zlat medaljonček z verižico)~~ Ali ti ugaja, dragec?

Princ: ~~(veselo presenečen)~~ Tvoja slika!

Liza: Hotela sem te presenetiti na tvoj častni dan.

4. prizor

~~DRUGO DEJANJE~~

Štev. 8. Duet

Liza, Sou-Hong

Sou-Hong: Tebe vidim le!
Tebe le! Tebe le!
Lotos cvetka!
Kdo ljubav srcu našemu je dal,
grenko-sladko bol
in opojnost njeno daroval?

Liza: Kdo ti ljubav v srce posadil je,
v vroče ti srce,
da zdaj nežno bije le za me?

Sou-Hong: Z raja divni san je prišel med nas;

Oba: harmonija sva ti in jaz.

Liza: O predragi, ljubim te nad vse,
še nobena ni bolj ljubila te!
Enkrat ljubimo tako vroče,
enkrat le samo.

To ljubezni je opoj,
tvoja sem in ti si moj.

Sou-Hong: O predraga, ljubim te nadvse,
še nobeden tako ni ljubil te.
Reci, sladka, čutiš li z mano
vse neba slasti?

Oba: Večno čutim eno samo:

Jaz ljubim te!

Kdo ljubav srcu našemu je dal,
grenko-sladko bol, in opojnost njeno daroval?

*Kredica z meho
slate posadila je
Prvi je posadil, čast
stabil do nje*

3

Zvezdica & neba zlatna padla se
Prvi je poljub car doletel do nje

2.

Kdo ti ljubav v srce posadil je,
v vroče ti srce?,
da zdaj nežno bije le za me?
Iz raja divni san
je prišel med nas,
harmonija sva: ti in jaz!

Sou-Hong: Reci, sladka, čutiš z mano
vse neba slasti?

Liza: Večno, dragi, čutim eno samo:

(oba) jaz ljubim te! * * * *

2 strom

! Mi !

Štev. 9. Plesna pesem.

Mi: Zdaj v salonu pri Pagodi
kar naenkrat spet je v modi,
da se debeliš, tak obseg dobiš!
Kaj klobuk bi, rokavice,
to evropske so kaprice -
in pa dekolte - bonzi kar zbeže!
Čia či či - ~~čie či či~~,ču ču,
tako česamo lase,
čia či či - ču, ču -
kot najstarejše čase.
Gole noge, gole roke,
pa ne pride do poroke;
„Hlače prav do tal!“
Čang ukaz je dal.
Moškega kako dražiti,
če mu moraš vse zakriti?!
Tega, o gorje, stari Čang ne ve!
Nam zabava sme le biti
deco kar naprej roditi,
biti možu le za kratek čas.
Zgodaj vstati, plesti, prati,
zopet v postelj se podati:
da, to ideal bi bil za vas!
Mislite, da me smo brez srca?
Saj ga mnoga še preveč ima!
Me se hočemo učiti,
kako treba je ljubiti,

a vse drugo nič ne briga nas.

(Ples)

Vedno le doma čepeti,
krpati, za vse skrbeti
in na moža čakati ves čas!
On sme druge zalez'vati,
vse življenje pohajk'vati!
O, to ideal bi bil za vas!
Mislite, da me smo brez srca?
Saj ga mnoga še preveč ima!
Me se hočemo učiti,
kako treba je ljubiti!
A vse drugo nič ne briga nas.

(Ples)

Gustl

Princ: Večje dragocenosti mi nisi mogla podariti. (Poljubi sliko) Večno jo bom nosil na srcu... kot ^{matr}svetinjico najine ljubezni. (~~Obesi medaljonček krog vratu in objame Lizo~~)

Štev. 8.

5. prizor

Mi: (~~v kitajski nošiviz ozadja. Klanja se na mestu, kjer je poprej stal Čang~~) Torej tako je lepše, velečastiti gospod ujec, ko se ne vidi zgoraj in spodaj nič.

Štev.9.

6. prizor

Gustav, Evnuh, Mi.

Gustav: (~~z desne, v svetli uniformi, se ozira~~) Tu smo!

Evnuh: (~~vstopi v istem hipu, priklade se mu za hrbet in mu neopazno sledi~~)

Gustav: Čudna hiša!... Žive duše nikjer... (~~Hodi sem in tja, evnuh mu je vedno za hrbtom~~) Kaj bi storil? Radoveden sem, kaj poreče Liza. (~~Obstane, vzame v roko zrcalce ter se ogleduje~~) Čeden fant! Ne moreš se mu upirati! (~~Opazi v zrcalu evnuha, ki ne ve za to~~) Ah, pogledj ga! Čeden fant! (~~Obrača se na vse strani ter se ogleduje. Vse to mora delati tudi evnuh. Končno se umakne proti steni v ozadju, evnuh se mu umika tako da je naposled zagozden med steno in Gustla. Tedaj se ta hipoma obrne in zgrabi evnuha za vrat~~) Ga že imamo!

Evnuh: Prosim, izpustite me!

Gustav: Kdo si? (~~Ga spusti, v ospredje~~)

Evnuh: Jaz - te hiše sem, vi pa ste tujec in tu v zasebnih sobanah njegovega veličanstva. Torej prosim, prosim, prosim - - (~~ga hoče od-sloviti~~)

Gustav: Kaj pa še! Tri dni sem že na Kitajskem in ne pridem do nastopne avdijske. Zmeraj pravijo: državni posli!

Evnuh: Me nič ne briga! (~~Strožje~~) Prosim, prosim, prosim, prosim.

Gustav: (~~ostro~~) Mir!

Evnuh: (~~prav tako~~) Marš!

Gustav: (~~jezno~~) Kaj si pa drzneš, tolovaj!

Evnuh: Ne dotikajte se me! Jaz sem višji evnuh njegovega veličanstva.

Gustav: Kdo?

Evnuh: Višji evnuh!

Gustav: (~~ga spusti~~) Tako, tako!... Višji evnuh... Zelo zanimivo! Povejte mi, koliko časa ste že... mislim namreč, odkdaj se že bavite s temi posli.

Evnuh: Nad 30 let.

Gustav: Da, da, nerodno...

Evnuh: Izhajam namreč iz starega evnuškega rodu. Že moj oče je bil pri opletu njegovega veličanstva haremski stražar, moja mati pa je bila njegova najljubša žena.

Gustav: To so pa prav svojevrstne rodbinske razmere... pa kaj si hočemo. (~~ga potrepnje po rami~~) Čujte, vi se seveda gibljete prosto v ženskih sobanah.

Evnuh: Jaz že!

Gustav: (~~ga prime pod pazduho in ga vodi semintja~~) Krasno! Povejte mi, najdražji prijatelj: ali se ne bi mogel človek prosto gibati po teh sobanah?

Evnuh: Ni mogoče!

Gustav: Vem, vem. Ali danes ni nič nemogočega na svetu. Verjemite mi, da sem v ženskih zadevah doma, kot ranjki Boccaccio. Točraj, dobri prijatelj, kaj me stane, če bi me tako nekoliko vtihotapili?

Evnuh: Ne bogvekaj - samo življenje.

Gustav: To pa bi bilo predobro plačano. Ali to mi povejte: kakor mi je znano, ima princ Sou-Hong samo eno ženo... iz Evrope. Čemu mu to-

rej evnuh... pa še celo višji evnuh.

Evnuh: Njegovo visočanstvo me je prevzelo od njegovega rajnega očeta in sem bil doslej pravzaprav odveč - od danes naprej pa zopet opravljam častno službo, kajti danes se vselijo štiri krasne gospodarice v žensko palačo.

Gustav: Kaj?

Evnuh: Da, njegovo visočanstvo se bo poročilo!

Gustav: Pa kar štiri na en mah! Čudna zemlja! Pa kaj pravi bela princesa? (~~Evnuh skomigne z rameni~~) Zdi se mi, da sem prišel o pravem času.

Mi: (~~z leve, presenečena~~) O, gospod nadporočnik!

Gustav: (~~je ni spoznal~~) Da, prosim... (~~Jo spozna~~) Kaj vidijo moje blažene oči! To pa je moja srčkana partnerica pri tenisu od davi. Poljubljam roko, poljubljam roko.

Mi: (~~namigne evnuhu, ki izgine~~)

Gustav: Draga moja kitajska gospodična, oprostite, da vas nisem takoj spoznal.

Mi: Ni čuda... v tej obleki!

Gustav: Vedno ste očarljivi! Res ne vem, kako mi bolj ugajate, v teniškem kostumu ali tako.

Mi: Le vprašajte mojega ujca, starega Čanga. - Ta je pihal, ko me je zagledal v teniški obleki! In če naj bi bilo po njegovem, sploh ne bi smela več tenisa igrati, ker se vidijo noge.

Gustav: (~~smeje~~) Nič ne marajte za to, spoštovana gospodična! Tudi pri nas v Evropi so taki stari Kitajci, ki se razburjajo radi kratkih kril in golih beder!... Pa če ima človek tako dražestne nožice kot vi, je kar greh, če jih skriva.

Mi: Kar v zadrego me spravljate!

Gustav: Nikakor ne! Sploh vam moram povedati, da ste presrčkana stvarca,

 Z. v. t.

Štev. 10. Duet.

Mi, Gustl.

Gustl: Ko Bog je ustvaril svet,
razlike bilo ni,
vse cvetice so cvetele,
še za vse ljudi.
Ni še bilo bogatinov,
revnih ne ljudi.

Mi: Počasi pa prav vse se spremenilo je:

Gustl: Zdaj različne šege so,
različni so ljudje.

Mi: Le če naša srca nežno govore,
prav kot v paradižu vse ostalo je.

Refr.

Gustl
Ljubav moja, ljubav tvoja
to vseeno je,
vsak ima samo en raj
in eno le srce.

Mi: Ljubav moja, ljubav tvoja
tu razlike ni:
jaz ljubim te,
ti ljubiš me,
to vir je vseh slasti.

Gustl: Anglež nam hladni svojih čustev ne izda;
a zato pa Nmec na jeziku vse ima,
a Francoz galantni, ta se s čustvi kar igra;

Mi: Kitajec, če je luna, koj zaljubi se.

Gustl: A pri nas ob vinu brž odkrijemo srce -

Mi: Ako pa se dalje pletejo stvari,
o, tedaj vsi isto čutijo, kot mi:

Oba: Ljubav moja, ljubav tvoja,
to vseeno je,
vsak ima samo en raj
in eno le srce.

files

Long

človek bi se kar zaljubil.

Mi: Nikar se ne norčujte!

Gustav: Ne! Prišežem, da bi se kar zaljubil!

Mi: O, saj vem... Kar se tiče ljubezni, ni evropskemu častniku nič verjeti!

Gustav: Kako prosim? Kdo pa vam je to povedal?

Mi: Nekdo, ki se dobro spozna... lotosova cvetka.

Gustav: Lotosova cvetka!... A tako, pri vas je to gotovo kot pri naši marjetici: Ljubim, ne ljubim, ~~ne ljubim~~ ne ljubim, ljubim...

Mi: Ah, kako je to lepo! Odkod pa cvetka to ve?

Gustav: Prav gotovo še iz raja.

Štev.10.

7. prizor

Sou-Hong, Čang.

Čang: Dragi nečak, prišel je čas, ko mi vелеva dolžnost, da izpregovorim s teboj resno besedo.

Princ: Poslušam, velečastiti ujec.

Čang: Ljubi nečak, tvoj visoki položaj je zvezan tudi z dolžnostmi. Ne samo do naše prevzvišene carske hiše, temveč tudi do naših prednikov, ki segajo 3000 let v preteklost, pa jih je še treba častiti. Dragi nečak, zato sem kot sedanji glavar naše rodbine sklenil, da ti še danes pripeljem tvoje štiri neveste.

Princ: Kaj hočeš reči?

Čang: (~~strogo~~) Upam, da ti v Evropi ni opešal spomin. Že otroku smo ti izbrali iz štirih najodličnejših kitajskih rodbin neveste, ki so ti obljubljene na vekomaj. Tega menda nisi pozabil.

Princ: Velečastiti ujec, saj veš, da sem oženjen.

Čang: A, da, tisto Evropko misliš? Ona je po postavah naše zemlje in po

10/11

Štev. 11. Pesem

Sou-Hong: Tvoje je to srce,
kjer tebe ni, ni zame raj.
Saj cvetka zvene še,
če ne žari ji solnca sjaj.

2 } Pesem ^{najslajša} najslajša

mi vsa od ^{ljubavi} ljubavi do tebe plamti,

o reci, sreča edina mi,

o reci enkrat še: ^{da ljubiš mene to je va nekomaj} da ljubiš me!

Povsodi tebe čutim,

bližino tvojo slutim.

Tvoj dah bi srkal,

divna žena,

pred tabo padal na kolena,

pred tabo le!

O kakšen kras

je sijaj tvojih las!

Lépo ko ~~sen~~ ti je hrepeneče oko.

Glas tvoj omamlja me kakor godba sladko.

Ponovi → Tvoje je to srce,

kjer tebe ni, ni zame raj.

Saj cvetka zvene še,

če ne žari ji solnca sjaj.

Pesem ^{najslajša} najslajša mi vsa od ^{ljubavi} ljubavi

do tebe plamti,

o reci, sreča edina mi,

o reci enkrat še, ~~jaz ljubim te!~~

da ljubiš mene to je va nekomaj!

zakonih našega velikega Konfucija - (~~povdarja~~) tvoja sužnja...

(~~Princ se zgane~~) ali po evropsko povedano - tvoja priležnica.

Princ: (~~se težko premaguje~~) Hvala za pouk. Poznam svoje dolžnosti.

Čang: Misliš, da se lahko upiraš naši več tisočletni tradiciji. Pritožbe štirih najodličnejših kitajskih rodbin bodo segle do najvišjega prestola!

princ: Če vam je kaj do izpolnitve praznih formalnosti, sem na razpolago za ceremonijo - zastran mene - še danes!

Čang: Me veseli; dragi nečak... upam pa, da Ź si si svest, da za kako Evropko poleg onih štirih princes ni mesta v tvoji ženski palači.

Princ: Motiš se! Evropka bo v moji hiši vedno prva.

Čang: Te kitajske rodbine hočeš torej smrtno užaliti, ko ceniš tujko bolj od njihovih hčera.

Princ: Velečastiti ujec, ~~svoje~~ zasebne razmere si ^{uragam} uregujem sam.

Čang: Razmere bodo jačje od tebe... Buddha te rasvetli in ti pokaži pravo pot. (~~Na desno~~)

8. prizor

Princ (~~sam~~)

Princ: (~~dvigne roke kvišku~~) Sveti bogovi, saj ne more biti napačno, kar delam. Saj ste položili človeku (srce) v prsa, saj ste vlili srcu ljubezni in moja ljubezen in moje srce ~~pa~~ le tvoja, ti ~~si~~ edina moja žena.

Štev. 11.

9. prizor

Gustav, Mi, Liza, Evnuh.

Gustav: (~~Mi~~) Dražestna gospodična, zdaj pa se moram posloviti, ker moram že naposled na obisk k princu Sou-Hongu.

Mi: K mojemu bratu?

Gustav: Kaj, vi ste njegova sestra?... O princesa, (~~poklon~~) najlepše pro-

sim, da mi oprostite. - Tega sploh nisem vedel. Dovolite, da se najvdaneje sklonim do vaših dražestnih nožič. Da - potemtakem ste tudi Lizina svakinja! To je kakor v bajki!

Mi: Poznate mojo svakinjo?

Gustav: Mislím da. Prosim, princesa, povejte mi - kako je kaj ž njo? Kaj počenja? Kakšna je?

Mi: (~~pekaže na Lizo, ki vstopi~~) Lahko vprašate kar njo. (~~Gustl zagleda Lizo in kar obstoji~~)

Liza: (~~skoro zavriska~~) Gustl, Gustl!

Gustav: (~~poljubi Lizine roke~~) Liza!

Liza: Pa si res ti? Bodi mi dobrodošel! Kako sem vesela! Tako presenečenje! Kako da se prikažeš kar tako nenadoma. Kaj pa delaš na Kitajskem?

Gustav: (~~malo v zadregi~~) Veš, odkar si zapustila Dunaj, mi tam ni več nič ugajalo. Pa sem moral vpreči vse svoje zveze, - tudi ekscelenca, vaš oče se je zavzel zame in tako sem dosegel, da so me premestili kot vojaškega atašeja semkaj. Lepo - kaj ne? Saj - stara ljubezen ne zarjavi. (~~Mi je uvidela, da je tu odveč, odide s povešeno glavo~~)

Liza: (~~mu žuga~~) Gustl, Gustl, ti si še vedno stari, dragi Gustl.

Gustav: Ti Liza (~~se prikloni~~) pardon - „visokost“ pa ste še lepši kot poprej.

Liza: Beži no, Gustl! ~~Mari~~ mi pripoveduj, kaj dela moj stari, dobri, ljubi očka. Kako mu je?

Gustav: Sijajno! Izvrstno! Zmeraj dobre volje.

Liza: Hvala Bogu! In naši prijatelji in znanci?

Gustav: Te prisrčno pozdravljajo. Nimaš pojma, kako smo te na vseh koncih in krajih pogrešali.

Liza: Res ljubeznivo! Ah, kdaj bom spet videla svoj ljubi Dunaj.

Gustav: No, Liza, kako pa si se kaj privadila? Si tu našla srečo, kakor si upala?

Liza: Gotovo. Svojega moža ljubim in on ljubi mene.

Gustav: Pa... si se tudi že sprijaznila z običaji in šegami te zemlje?

Liza: Moj mož ne zahteva, da bi se ravnala po njih.

Gustav: A tako... Milostna ste postali diplomatka, ker se mi tako izvijate.

Liza: Zakaj neki, bi se izvijala?... Odkod ti take misli?

Gustav: Pogledj, pred menoj se ti ni treba pretvarjati. Drugi kraji, druge šege. Je že tako. Tu velja za bon-ton, da moški na položaju tvojega moža poroče kar po več žensk hkratu.

Liza: (se zasmije) Ali Gustl, kaj pa misliš! Moj mož stoji vendar visoko nad vsemi temi zastarelimi običaji in šegami. Zato je predolgo živel v Evropi.

Gustav: Oprosti, saj sem slišal le tako šušljanje.

Liza: Kaj si slišal?

Gustav: Da se baje danes vselijo v žensko palačo štiri nove gospodarice.

Liza: (nervozno) To bi vendar morala vedeti! Pa menda ne misliš, da bi mi moj mož kaj takega storil.

Gustav: Hvala Bogu - to me samo veseli!

Čang: (z desne, s pretirano prijaznostjo) O, bela golobica ima obisk?

Liza: Da, visokost... iz moje domovine (predstavi) Vojaški ataše grof Potenstein, ujec mojega soproga, njegova visokost knez Čang.

Gustav: ~~Visokost, visokost,~~ čast mi je.

Čang: (se prikleni) Gospod grof, dobrodošli v naši deželi. Naši bogovi naj vam bodo naklonjeni... Upam, da ste prinesli svoji rojakinji dobrih novic iz njene domovine.

Liza: Da, visokost, hvala! Ali grof Potenstein mi je omenil čudno govorico... baje naj se vselijo štiri gospodarice v žensko palačo.

Čang: To ni govorica, to je resnica. Princ Sou-Hong mora po sveti tradiciji naše zemlje, določene mu (~~povdari~~) enakovredne žene poročiti.

Liza: (~~se težko premaguje~~) Enakovredne? In kaj sem jaz?

Čang: Oprostite, toliko ne poznam evropskih nazorov, ali mislim, da pravite v Evropi temu morgnatično - (~~z omalovažujočo gesto levice~~) na... levo roko.

Liza: (~~zadeta~~) Visokost! (~~Nemo obstoji, zapiči v njega oči~~)

Čang: (~~peklen obema~~) Gospod, oprostite, ali kličejo me priprave. (~~Odide levo~~)

Liza: (~~obupano~~) Gustl! To mi je zamolčal! (~~Razburjena sem in tja~~) Ta sramota! Ne morem več ostati pri njem!

Gustav: Da, tudi jaz mislim, da moraš čimprej odtod! Zdaj pohitim na poslaništvo in bom pripravil vse za odhod.

Liza: Nikoli ti tega ne pozabi!

Gustav: Ali, Liza, saj veš... zate... tudi življenje!

10. prizor

Liza (sama)

Liza: Zanj sem zapustila vse, kar mi je bilo drago... Tole je zdaj moja sreča. ~~Vsi so me svarili in vsem sem se smejala. Zdaj imajo prav.~~

Štev. 12.

11. prizor

Liza, Princ.

Princ: (~~v poročni obleki iz ozadja, začudeno~~) Lotosova cvetka - tako mrabna.

Liza: (~~trdo~~) Ah, ti si pač že za poroko oblečen. Torej mi hočeš kljub temu napraviti sramoto ~~in~~ ^{se} poročiti ^{z moimi sestrskimi sestrskami} ~~one štiri ženske?~~

Princ: (~~presenečen~~) Ti že veš to? Žal mi je.

Štev. 13. Finale.

Liza, Sou-Hong.

Liza: S kakšno pravico?

Suo-Hong: Tvoj sem gospod!

Liza: Gospod?

Sou-Hong: Tu v Kini je tako!

Liza: Kaj briga me!

Sou-Hong: Si stvar, brezpravna stvar,
ki jo lahko zdrobim.

Ti nisi nič
Kaj tu si ti?

met samo
Nič kakor stvarica!

Tu se moraš mi slepo pokoriti.

Konfucij, ki zakone nam je dal,

je rekel: „Žena nima svoje proste volje“.

Pri nas lahko možženo da obglaviti.

Liza: Sedaj si pokazal svoj pravi obraz!

Sovražim te!

Sou-Hong: Zakaj tedaj si za moža me vzela?

Povej, mi, lotos cvetka, zakaj?

Liza: Zakaj? Zakaj? Ker sem te ljubila!

Sou-Hong: Lotos cvetka! Reci to še enkrat!

Liza: *Ne ne odpustim ti prav tako ti*
Ne, ne! Ne, tega ti ne odpustim!

Prej prenesem hčer tvoj, kot tvojo nevesto ti
Raje bič tvoj, ko nežnost tvojo pretrpim!

Pred vsemi si tu me ponižal!

Nemara pač zato, ker sem radi tebe

pustila očeta in domovino!

Sledila sem ti v daljni,

mi neznani tuji svet;

srce mi bilo je veselo!

Zdaj vidim vse, kak bilo je!

Ti si premamil me z besedo sladko,

ti si me vso zapletel v to lažnjivo bajko!

Prebrisan si, prav kakor ^{miti} divji panter,

okruten si, kot le Kitajec je!

Končano je! Strgala sem ti tvojo masko!

Lahko me biješ, lahko me mučiš,

srca ubogati pa ne naučiš!

Glod si da svornim vse kar prej ljubilo sem
~~Si v sovraštvo spremenil, kar bila je ljubav!~~

Bil je opoj, le doživljaj mi bežen!

Zdaj je vsemu kraj!

Sou-Hong:

Bogovi, kaj z menoj dogaja se?

mar + vprašanje si
~~So hude sanje, to, ali kaj je?~~ *to*

Ah, kaj storil sem? Ah, kaj storil sem?

Je li možno to, solnce to gorško,

da za večno mi zdaj odvzeto bo?

Da zapušča me, vse razblini se?

Hrepenenja umira mi srce.

Kar je dni mi sladilo,

kar moje je bilo,

na sebe vse je prepel
~~za vekomaj je proč!~~

vse je slo
~~Wangixuhugi~~

Ubogi Sou-Hong, ubogi Sou-Hong!

Tvoje je bilo srce,

brez tebe bil nikjer ni raj.

Saj cvetka zvene še,

če ne žari ji solnca sjaj.

*Gospodarstvo me
 omne iz pulaci - dajajo
 glavo mi junicis' en tu*

najlepša *jubermi*
 Pesem najslajša mi vsa od ljubavi
 nič več ne plamti,
 verjel v ljubezni sem divni slaj,
~~nikoli se ne vrne san nazaj!~~

Ne vrne k meni v ušesca mejoj

[Signature]

EXPRESS

Liza: Ali si morda mislil, da bi mi bil to lahko prikrival?

Princ: Ne, draga, tega tudi nisem mislil. Obžalujem le, da so me prehiteli, kajti če bi ti bil to mogel sporočiti kot prvi, bi bila stvar gotovo občutila kakršna je... *Verjetno mi da je to gola* Prazna formalnost, da se zadosti starim običajem.

Liza: *Gola* Prazna formalnost?

Princ: Ki nima z najino ljubeznijo nič opravka. Ne smeš gledati na to kot Evropejka. Saj si vendar vedela, v kakšno deželo mi slediš.

Liza: Da... ali spoznala sem le tebe? *mi* Zaupala sem ti... Ti bi mi bil moral povedati, kaj te čaka. Prikrival si mi. Zdaj izbiraj: jaz ali one štiri žene.

Princ: Kaj hočeš s tem *reci* povedati?

Liza: Da ne morem več ostati pri tebi, če *se povlečeš & ostanem 4 enostemni* porečiš ~~one~~.

Princ: Lotosova cvetka!

Liza: *(energično)* Potem grem.

Princ: *(razburjeno)* Zapustiti me hočeš?

Liza: Š Da! Moj sklep je trden: grem.

Princ: *(močno)* Nočem, da greš!

Liza: To mi hočeš zabraniti?

Princ: *(gospodovalno)* Da! Prepovedujem ti!

3to Štev.13.

Princ: ~~(po petju)(hiti k gongu in udari po njem. Evnuh in sluge pridejo)~~

~~(Princ v skrajni razburjenosti) Gospodarica ne sme iz palače!~~

~~(Evnuhu) S svojo glavo mi jamčiš za to.~~

Evnuh: ~~(in sluge izginejo).~~

XXXXXXXXXXXXXXXX

T R E T J E   D E J A N J E

Štev.14. Predigra.

Sobana v prinčevi ženski palači. Divan s tigrovimi kožami, po tleh svilene blazinice itd. Levo spredaj vrata do Lizinih soban. V ozadju vrata do soban drugih žen, vmes tajna vrata. Desno glavni vhod. Pozen večer.

1. prizor

Liza, strežnice.

Liza: (poskoči nervozno z divana) Odprite okna, dajte mi zraka! (Strežnici, ki je odprla okno) ^{Ali} Stražar je še vedno na mestu?

Strežnica: Da, gospodarica! Z nasajenim bajonetom.

Liza: (~~zase~~) Nesramno!

2. prizor

Prejšnji, Mi.

Mi: (~~hitro z desne~~)

Liza: Mi, draga moja Mi! Bala sem se že, da te danes ne bom več videla. Ali so ti prepovedali priti k meni?

Mi: Ne, ne! Ni je prepovedi, ki bi me lahko zadržala. (~~Tiho~~) Prosim, pošlji jo stran.

Liza: Pojdi!

Mi: (~~na blazino pred Lizinimi nogami~~) Ves dan sem vohunila. Strašne stvari se godijo. Stric Čang besni od jeze, ker so te preteklo noč skušali s silo osvoboditi.

Liza: Saj se je vendar ponesrečilo.

Mi: Saj, saj -- ali nihče ne dvomi, da so to poskušali tvoji evropski prijatelji. In to zdaj stric Čang izkorišča, ko podžiga bratovo ljubosumnost. Pridobil ga je celo za načrt, da te nocoj na skrivaj prestavijo.

Liza: (~~prestrašena~~) Kam pa? Kaj pa namerava s tem?

Mi: (~~tajnostno~~) Visoko v severnih gorah ima stric Čang grad; prav odre-
zan je od sveta in noben Evropejec še ni prišel tja. Tja te hočejo
prevesti, in kaj se tam godi, vidiijo le bogovi.

Liza: Mi, saj se ti blede. Saj Evropejka ne more kar tako na lepem izgi-
niti.

Mi: O, ti ne poznaš kitajske zemlje; in ne poznaš strica Čanga. (~~žalo-
stno~~) In v službenem listu bi potem čitali: „Soproga princa Sou-
Honga, njena visokost bela princesa, ni prenesla podnebja na viso-
kem severu.“

Liza: (~~teka nervozno sem in tja~~) Kaj naj storim? Svetuj mi!

Mi: Tu je le en izhod. Spravi se s Sou-Hongom. Pobotajta se! Teden dni
te že nujno prosi za sprejem, pa mu ga ne dovoliš. On trpi radi te-
ga. Ko se vrača iz ministrstva vpraša najprej če kaj pogrešaš, če
si kaj sporočila, če si vprašala po njem... Liza... on trpi. Spravi
se ž njim!

Liza: Ne morem. Ljubezni ne morem hliniti. ~~Ne morem biti hinavka.~~

Strežnica: (~~z leve~~) Čaj je na mizi.

Liza: Hvala! (~~Strežnica odide~~) Prosim, pridi z menoj.

Mi: Rada. Ali povej, če se res nočeš spraviti s Sou-Hongom.

Liza: Drago dete, štiri žene je poročil - tega mu ne smem oprostiti.

Mi: Ah, uboge žene! Niti pogledal jih še ni. Zato pa se stric Čang tako
jezi. (~~Odideta na levo~~)

3. prizor

opreza stopa Gustav, višji evnuh. *noter*
Evnuh: (~~previdno nastopi, zamaha v ozadje~~) Prosim, le vstopite. Saj ni-
kogar ni tu. *nikogar ni*

Gustav: (~~oblečen kot evnuh~~) To je bil ves harem?

In to naj bo ves harem

ves

Evnuh: Sigurno!

Gustav: Hočeš me prevarati? To ^{ti govoriš maj' b'} se bile šele sobane onih štirih kitajskih žen... Kje so sobane prinčeve evropske žene?

Evnuh: (pokaže Lizina vrata) Tam so.

Gustav: No vidiš!... Pridi! Te bi si rad ogledal. (Hoče v sobane)

Evnuh: (ga prestrašeno zadrži) Stoj! Tu ne smeva noter! Tu je vstop prepovedan, ker ima njena visokost, bela princesa, svojo posebno služinčad.

Gustav: Tako tako... torej nima evnuhov? Le žensko postrežbo.

Evnuh: Samo žensko postrežbo.

Gustav: (zase) Prav dobro. (Pogleda skozi okno) Kam se pa pride tod? Ah - to je vrt. Zdaj se že spoznam! (Pokaže Lizina vrata) So ta vrata odprta ali zaprta?

Evnuh: Zmeraj odprta.

Gustav: Sijajno! Zdaj pa se ne daj več zadrževati, dragi prijatelj. (Mu da denarja) Tu imaš - pa se ne brigaj več zame.

Evnuh: (pospravi denar) Ne ~~smete~~ smete me imeti za bolj neumnega, kot sem. Prav dobro si lahko predstavljam, zakaj ste bili tako radovedni na ženske sobane... Ves denar na svetu me ne bi mogel zapeljati, da vas vtihotapim... če ne bi tako častil svoje bele gospodarice... Buddha vam stoj ob strani!

Gustav: (ga potreplje po rami) Dober dečko si! Če bo vse dobro izteklo, dobiš dvojno.

Evnuh: Da bi vas Buddha uslišal! (Na desno)

4. prizor

Gustav, Liza, Mi.

Gustav: ~~sem, čim je odšel evnuh hiti naprej k desnim vratom, potem k levim, prisluškuje, končno teče k oknu in da z žepno svetilko znak~~

na vrt. (~~Odzunaj se začuje hupa. Zadovoljen~~) Naše znamenje! Vse v redu. (~~Pohiti k Lizinim vratom, sleče svojo kitajsko suknjo~~) Liza! Liza! (~~Potrka~~)

Liza: Gustl!

Gustav: (~~ji poljubi roko~~) Liza!

Liza: Kako pa prideš ti sem? Če te najdejo tukaj, si izgubljen!

Gustav: Nikar ne skrbi! Vse je sijajno pripravljeno. Le časa ne smemo izgubljati. Stražar je podkupljen... Preden se izmenja straža, moramo biti že daleč stran. Z avtom se popeljeva v luko na naš parnik, ki naju že pričakuje. In preden bodo opazili, da sva zbežala, bova že izven kitajskih voda.

Liza: (~~obupana, neodločna~~) Ne ne, ti si blazen! Igračkaš se s svojo karijero! S svojim življenjem se igračkaš!

Gustav: Jaz sem postranska stvar. Zate gre zdaj... za tvojo prostost...

Liza: Gustav, prosim te, pojdi! Nikdar ne bi več imela mirne ure, če bi se ti kaj pripetilo.

Mi: (~~nastopi z leve, zagleda Gustava, prestrašeno~~) Oh... gospod nadporočnik! Tuj moški v ženskih sobanah - to pomeni ^{za vso} ~~zanj~~ sigurno smrt.

Gustav: Ali, milostna princesa - ~~kari~~ kopriva ne pozebe. In mislim, da je na Kitajskem prav tako, kot pri nas: obešamo človeka šele, kadar ga imamo.

Mi: Od sinoči pa so pomnožili straže.

Gustav: Da - ali ono sinoči je bila le slaba generalka, danes pa je vse v redu - če izvzamem glavno osebo - (~~pokaže na Lizo~~) ona se upira!

Liza: Kar ponoči naj utečem?

Gustav: Vsaka minuta je dragocena! Prosim, princesa, pomagajte ji, da se spametuje!

Štev. 15. Duet

Mi, Gustl.

Mi: Zig, cik, cik, cik, ih!

Cik, cik, cik, cik, ih!

Gustl: Cik, cik, cik, cik,

cik, cik, cik, cik, ih!

Mi: Krizanteme že cveto, ob Paihu,
deklic krene sto in sto tja k Paihu.

Gustl: Cik, cik, cik - - - -

Mi: Svetli mesec zre smejoč ob Paihu
in obseva raj cvetoč prav vso noč.

Gustl: Cik, cik, cik - - - -

Mi: Le oglej si bajko milo,
tuji beli mož!
Cvetja pestro to idilo ob Paihu!
Le poglej vrtov krasoto,
tuji beli mož,
mladih deklic glej lepoto ob Paihu!
Z nami rože trgaj, rože trgaj - -

Cik, cik, cik, cik - - - -

Gustl: Vsa sladka si, vsa krasna si,
o, danes glavo še zmešaš mi!
Si tujka mi, a blizu le,
od vseh najlepša si ti za me!
O ti preljubki, sladki, mali,
nežni Kinagirl,
srce mi poka,

o, da bila bi evropski girl!
Vsa sladka si, vsa krasna si,
srce le svidenja si želi!

Mi:

Presladek si, prekrasen si,
o, danes glavo še zmešaš mi!
Si tujec mi, a blizu le,
od vseh najlepši si ti za me.

Gustl:

O ti preljubki, sladki, mali,
nežni Kinagirl,
srce mi poka,
o da bila bi evropski girl!
Vsa sladka si, vsa krasna si,
srce le svidenja si želi!

Mi: Jaz? - Kako neki naj to zmorem? - Ljubim Lizo in ljubim svojega brata. (~~Lizi~~) Ali se res nočeš spraviti z njim?

Liza: (~~se bori sama s seboj~~)

Mi: No vidiš! Sou, moj ubogi brat, bo to težko prenašal - kajti ljubi te. Ali beži: ne pred njegovo ljubeznijo, marveč pred Čangovo mržnjo.

Liza: Pred Čangovo mržnjo! (~~Hitro~~) Da da! Prav imaš! Nima smisla, da bi se človek žrtvoval. Takoj bom spet tu. (~~Na levo~~)

5. prizor

Gustav, Mi.

Gustav: (~~Poljubi Mii roko~~) Princesa, občudujem vas! Najpametnejše, najslajše in najbolj dražestno bitje ste, kar jih je Bog ustvaril.

Mi: No, če vam že moram povedati po resnici: vi pa ste meni najljubši, najbolj galantni in junaški kavalir pod solncem.

Gustav: Na, na, princeska, ~~to pa bi se solnce lahko sramovalo!~~ *sama se ne bo solnce sram* Meni se kar zdi, da mi hočete otežkočiti slovo.

Mi: Ne, ne - saj to malo kitajsko dekletce bo itak takoj pozabljeno, saj vem, da je vaše srce Lizino in razumem to.

Gustav: Ali majhen prostorček - prav tu na vzhodu - (~~pokaže~~) je vaš, vi ~~napozabna~~, *Raja* sladka mala princesa iz Paja. In kadar bodo cvele krikanteme, mi bo tu notri zmeraj glasneje utripalo.

Mi: (~~zavriska~~) Cik, cik, cik, cik - ih!

Gustav: Kako prosim?

Mi: Cik, cik, cik, cik - ih!

Gustav: Kaj pa je to?

Mi: To je pri nas ~~izkaz~~ *izkaz* največjega veselja.

Štev. 15.

6. prizor

Prejšnja, Liza.

Liza: (~~v popotni obleki z leve~~) Tu sem! (~~Objame Mi~~) Mi! Ti srčkana, do-

Štev.15 1/2. Reminiscenca.

Mi: Kak hitro sreče cvetka mi ovela je,
ko mi ob slovesu je dejal:
Na svidenje! Vedel je tako kot jaz,
da več ne vrne se!
Ljubila tujega sem
belega moža
in nikdar ne bodem mogla
pozabiti ga.
Zdaj je šel od mene,
vse ocvelo je,
vedno v mojem srcu
pesem poje še:
Ljubav moja, ljubav tvoja,
to vseeno je,
vsak ima samo en raj
in eno le srce.
Ljubav moja, ljubav tvoja,
tu razlike ni:
jaz ljubim te, ti ljubiš me,
to vir je vseh slasti.

bra Mi! Hvala za vso tvojo ljubezen. (~~Jo poljubi~~) In reci svojemu bratu: da ne morem drugače. Gustl, pripravljena sem!

Gustav: (~~poljubi Mi roko~~) Zbogom princeska, molite za naju! (~~Ke odhitita, se začuje zunaj znamenje s hupo trikrat. Obstojita~~) Svarilno znamenje.

Liza: Kaj je to?

Mi: Kaj to pomeni?

Gustav: Ne moreva odtod. (~~Še enkrat znamenje~~) Vraga, kaj se je zgodilo? (~~Na temnem vrtu zablesti žaromet~~)

Liza: Zakaj me nisi ubogal? Zdaj bi lahko bil na varnem.

Mi: (~~je hitro promišljevala~~) Stojta! Le umirita se! (~~Preiskuje levo steno in najde votlo zveneče mesto~~) Tukaj morajo biti. (~~Pritisne na gumb, tajna vrata se odpro~~) Buddha je z nami! Tu začenja tajen hodnik, ki ima svoj izhod že izven vrtnih zidov. Nihče ga ne pozna, razen nas rodbinskih članov.

Liza: Hvala Bogu! (~~Poljubi Mi~~) Zbogom, Mi! Nikdar ti tega ne bom pozabila. (~~Odide~~)

Gustav: Princeska, vi ste najin angel varuh! (~~Posveti z žepno svetilko v hodnik~~) Kar verjeti ne morem, da se vidiva poslednjič. Zato ne pravim: zbogom, ampak na svidenje... na svidenje!

Mi: (~~mu seže v roko~~) Na svidenje!

Gustav: (~~odide~~)

Štev. 15.1/2.

8. prizor

Mi, Liza, Gustav, Princ.

Mi se zdržul - souovv till

Mi: (~~za levo steno trkanje. Nastavlja uho~~) Kdo trka? Kdo je?

Lizin glas: Mi! Mi! ~~XX~~ Hitro odpri!

Gustlov glas: Prinsesa!

Mi: O Buddha, kaj se je zgodilo? (~~Pritisne na gumb, tajna vrata se odpro, Liza in Gustl se prikažeta~~) ~~razbuzjen~~ ~~pleplavend~~

226

Štev. 16. Finale.

Liza, Mi, Su-Hong, Gustl.

Liza: Taisto solnce, ki greje evropska tla,
tu mi je zrak goreč in neznosen storilo.
Le eno zdaj lahko ti rečem:
zdaj vem, kaj hrepenenje je,
in kaj domotožje!

Sou-Hong: ^{selet} ~~X~~ Hotel sem, da bi pesem mi drhtela
~~X~~ in struna sladko ko srebro ^{zvenela} ~~donela~~
v sanjavo noč. *(struna ne more doneti)*

(govori) Liza, dva človeka sva, ki hočeta vse ali pa nič.

Prej ~~ali~~ slej bi te bilo domotožje itak meni ugrabilo,
zato ti dam svobodo!

Liza: Sou! *(H)*

Sou-Hong: Gospod grof, izročam vam, ^{svoj najprej dragoceno} kar mi je ~~najbolj dragoceno~~
~~na svetu~~ - ^{obredate} peljite Lizo v domovino.. v srečo!

Gustl: Visokost, klanjam se pred veličino vaše duše. *vasi rehkodnost*

Liza: (objame Mi) Ljuba, sladka moja Mi!

Mi: Zdaj bo tu strašno pusto. *(H)*

(Liza in Gustl odideta)

Sou-Hong: Draga sestrice, ne bodi žalostna,
in če bol razjeda te.

Glej moj obraz, ne jočem jaz!

To Budha učil me je.

Draga sestrice, ona srečna sta,
^{nju} ~~tem~~ uganka je naše srce.

Skupno midva, bol nosiva,
nosiva svoje gorje!

Mi: Brat moj, ti prenašaš to
tako lahko?

Sou-Hong: Saj usoda naša je:

(govori) vedno smehljam se veselih oči.

(Poje) Smejem se kljub gorja, bridkostim,

(govori) kaj pa tu notri je, nikomur nič mar.

vsa iz sebe

Liza: (~~razburjena~~) Izgubljena sva!

Gustav: Izhod je bil zastražen!

Mi: To je ^{bo ki preu}strašno! (~~Premišljuje~~) Morda pojde tako - tu hitro skozi ^{Se ena (kot je) -- skozi b. tangel.} staro Buddhovo ~~svetišče!~~ (~~Odpre neka vrata v ozadje desno, zakriči~~)

Ah!

Princ: (~~steji blod in s prekriženimi rokami sredi vrat~~) ^{med vrati}

Luiza in Gustav: (~~se prestrašeno odmakneta~~) ^{za Korall}

Princ: (~~se počasi bliža~~) Kaj se tu godi?

Mi: (~~se postavi pred Gustla~~) Sou, ljubi ^{brat} brat, prizanesi mu! Jaz sem kriva, samo jaz!

Gustav: (~~tiho~~) Ali princesa!

Princ: (~~Lizi, s poklonom~~) Ali mi blagovolite, visokost, razložiti, kaj se tu godi? ^{te smeem praziti, kaj se tu godi.}

Liza: (~~Da, Sou, zbežati sem hotela.~~ ^{sva} Zdaj sem tvoja ujetnica... Moj dunajski prijatelj je tvoj ujetnik... Kaj ^{bo stnil znanja?} zdaj nameravaš storiti?

Princ: Meniš, da ^{sem imel malen dostojan} ~~zmorem~~ nizkotno maščevanje?! Kako malo me poznaš! Le javen škandal sem hotel preprečiti.

Liza: (~~Sou, tukaj ne strpim več.~~ ^{čistam me podluzaj!} ~~Čutim se kot cvetka v tuji prsti...~~ ^{tu} ~~dihati ne morem prosto...~~ ^{cvetica} (~~Glasno~~) Sou, če nočeš, ^{mojega} da neizrečeno ~~trpim,~~ ^{day mi protest!} ~~daj - da odidem!~~

Princ: (~~po kratkem odmoru~~) Bojim se, da me nisi nikdar razumela.

Liza: Vem le eno: ljubila sem te. Tam preko v Evropi si bil moj Sou. ^{gaj} ~~Tu~~ kaj pa si z obleko polagoma spremenil tudi dušo. ~~Pusti mi svobodo.~~

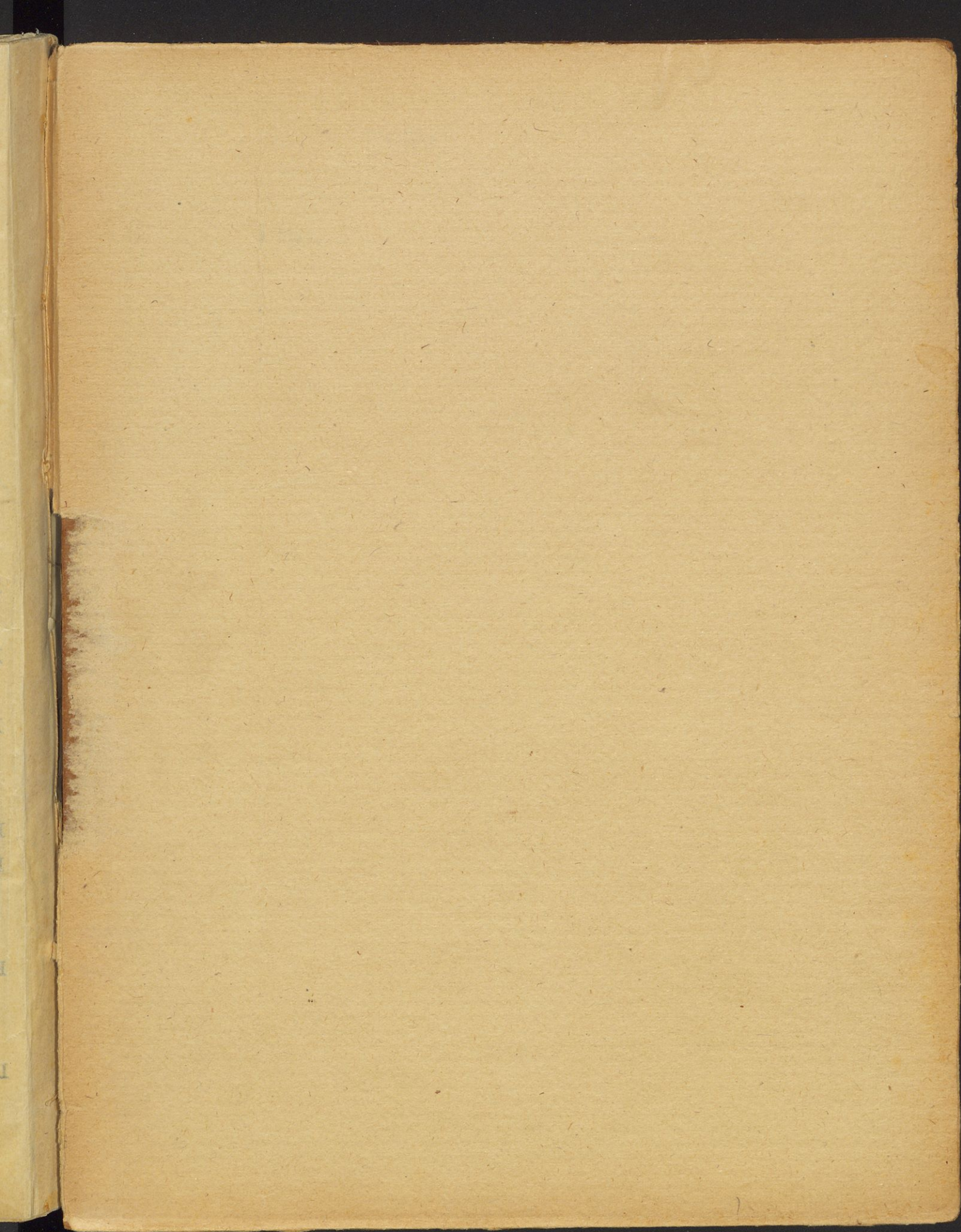
Štev. 16.

Princ: (~~po petju~~) ^{midva} Liza, ~~dva~~ ^{va} človeka sva, ^{ali} ki hočeta vse i n nič... ~~Slejkoprej~~ bi te bilo domotožje pognalo od mene... ~~zato ti dam prosto pot.~~

Liza: (~~zavriska~~) Sou! ^{Protest!}

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

GS

II 701 141

200807211

COBISS ©